

Vlotte start van de bietten is basis voor optimale opbrengst

Een goede start van de bietengroei draagt bij aan een hoge opbrengst aan het eind van het seizoen. Op sommige percelen lukt dat niet altijd en ontwikkelen de bietten zich moeizaam. Voor een deel is dat te voorkomen.

Een goede start van de bietengroei begint al voor het zaaien. Zorg bijvoorbeeld voor een optimale bodemstructuur en pH. Verschillende bodemziekten en -plagen veroorzaken een slechte gewasstand. Verwacht u problemen met bodeminsecten, gebruik dan speciaal pillenzaad. Als u weet welke aaltjes en hoeveel er op het beoogde perceel voorkomen, kunt u een granulaat overwegen (zie tabel).

Bodemstructuur

Een goede bodemstructuur zorgt voor een goede start en een goede groei gedurende het seizoen. Als de grondbewerking en zaaiembedding onder ideale omstandigheden plaatsvinden, zijn er tot 10% meeropbrengsten te behalen. Bij een slechte bodemstructuur kunnen de opbrengsten tot 30% lager uitvallen. Bij een verdichte bodem treedt makkelijk wateroverlast op (foto 1). Mede hierdoor worden gunstige micro-organismen gedood en kunnen bodemziekten, zoals

Foto 1. Wateroverlast door een verdichte bodem bevordert het optreden van ziekten en plagen.

rhizoctonia, aphanomyces en pythium, gemakkelijker de biet infecteren en ontstaat er een onregelmatige gewasstand. Daarnaast is er een slechtere groei en meer aantasting van de bietten gedurende het hele seizoen! Zorg dus voor een optimale bodemstructuur en bewerk het land onder ideale omstandigheden.

Bekalken helpt!

Uit onderzoek is gebleken dat op de lichte gronden een lage pH één van de hoofdoorzaken was van een onregelmatig groeiend gewas. Wij vonden pH-waarden tussen 3,7 en 4,5 op 40% van de pro-

bleemercelen op de noordelijke lichte gronden. Dat is op veel percelen onnodig laag. Een lage pH zorgt er ook voor dat bietten gevoeliger worden voor ziekten en plagen en er fosfaatgebrek kan optreden (foto 2). Bekalk dus voor een goede pH (foto 3).

Bodemschimmels

Afdraaiers en wortelbrand komen op de lichte gronden regelmatig voor. Een slechte structuur en een lage pH bevorderen deze verschijnselen (foto 4). De bodemschimmels aphanomyces, rhizoctonia en pythium veroorzaken deze

Foto 2. Fosfaatgebrek ontstaat meestal als gevolg van een te lage pH.

Foto 3. Bekalken bevordert de opkomst en groei van de bietten.
Foto: Peter Roelfsema, Agrarische Dienst Suiker Unie.

Insecten

De meest voorkomende insecten, zoals bladluizen, ritnaalden, springstaarten en bietenkevertjes, worden goed bestreden door het gebruik van speciaal pillenzaad. Het is nog onduidelijk of er weer een vrijstelling komt voor Talstar ter bestrijding van emelten. Volg hiervoor www.irs.nl.

Maïsherbiciden geven een slechte bietenstand

Als de voorvrucht maïs was en de middelen mesotrione (o.a. Callisto en Calaris) of sulcotrion (bijvoorbeeld Mikado) zijn gebruikt, kan dit leiden tot een onregelmatige gewasstand van de bieten. Dit treedt vooral op waar een overdosering, door bijvoorbeeld overlapping, plaatsvond. Het uit zich vooral op niet-geploegde percelen. Een kerende grondbewerking beperkt de schade veroorzaakt door deze middelen.

Extra bijlage: Voorlichtingskrant gewasbescherming 2009

Samen met deze uitgave van Cosun Magazine ontvangt u de IRS-voorlichtingsboodschap gewasbescherming. In deze krant is de gebruikelijke tekst met de meest actuele gewasbeschermingsadviezen verwerkt. Daarom bij uitstek geschikt om het hele bietenseizoen bij de hand te houden. Daarnaast treft u in de GewasbeschermingsUpdate aanvullende artikelen, foto's en tips. Deze krant is via www.irs.nl ook te downloaden.

Opmerkingen of tips zijn van harte welkom, bijvoorbeeld via info@irs.nl.

Dichtheden van aaltjes, waarbij de inzet van een granulaat* rendabel kan zijn

soort aaltje	dichtheid in 100 ml grond	opmerking
Trichodoriden	>150	te verwachten na meerjarig granen of grassen
<i>Meloidogyne chitwoodi</i>	>500	na raaigras op de lichte gronden in zuidoosten
<i>M. hapla</i>	>100	op de lichte gronden na vlinderbloemigen
<i>M. fallax</i>	>2.500	na raaigras op de lichte gronden in zuidoosten
<i>M. naasi</i>	niet rendabel	te verwachten na granen of grassen
<i>Pratylenchus penetrans</i>	niet rendabel	kan probleem worden in volggewassen
wit bietencysteaaaltje	niet rendabel	zaai wit bietencysteaaaltjesresistent ras
geel bietencysteaaaltje	niet rendabel	vermijd vlinderbloemigen als voorvrucht
stengelaaltje	onbekend	granulaat overwegen na kroef of bolbroek in ui

* Zie voor middel en dosering de Betakwik-module 'ziekten en plagen' op www.irs.nl.

afdraaiers/wortelbrand. Hymexazool zit standaard in het pillenzaad. Dat geeft een goede beheersing van aphanomyces en pythium. Na het zaaien is geen correctie meer mogelijk. Begin de teelt dus met een optimale bodemstructuur en pH.

Aaltjessoorten

Verschillende aaltjes kunnen in het voorjaar een onregelmatige gewasstand veroorzaken. Aan het eind van het seizoen is er meestal weinig meer van te zien, maar kan de opbrengst derving groot zijn. Indien u een grondmonsteranalyse op aaltjes beschikbaar heeft, kunt u via de tabel nagaan of u een granulaat moet overwegen.

Hans Schneider en Elma Raaijmakers

Bietenkliniek zoekt oorzaak

Treedt er schade op in de bieten, dan kan de teler via zijn teeltbegeleider een monster voor nader onderzoek insturen naar IRS. De teeltbegeleider zorgt voor de juiste invulling van het diagnostiekformulier en voorziet de teler van de uitkomst en het advies. Deze service van het IRS is gratis.

Foto 4. De schade door afdraaiers en wortelbrand is te beperken door een goede structuur en pH.

Foto 5. De aantasting door trichodoriden veroorzaakt vertakte wortels en is in het veld goed waarneembaar door de bieten te controleren.